

עולמן המסתורי של המדוזות

ד"ר צפריר קופליק

- 3 נקודות זכות
- מטלות הקורס: הצגת תכנית מחקר על מדוזות
- הקורס כולל יום סיור
- פתוח לסטודנטים ולאנשי מקצוע מתחומים רלוונטיים. רצוי ידע מוקדם בזואולוגיה של חסרי חוליות ימיים

מטרת הקורס היא לחשוף את הסטודנטים לעולמם המרתק של המדוזות (Cnidaria, Medusozoa), על קבוצותיהן השונות: מדוזות סוכך (Scyphozoa), מדוזות קופסא/Box jellyfish (Cubozoa), והידרומדוזות (Hydrozoa). דגש יינתן על מדוזות הסוכך, הקבוצה הדומיננטית ביותר, לפחות בסביבה הימית הישראלית.

במסגרת הקורס יוצגו תוצאות מחקרים עדכניים וייבחנו הנושאים הבאים:

- מוצאן וסיסטמטיקה
- טקסונומיה
- פיזיולוגיה
- מחזורי חיים
- תופעת הנחילים
- תנועת/שחיית מדוזות
- היבטים אקולוגיים: יחסי טורף-נטרף והשפעתן על מארג המזון במערכת האקולוגית בה המדוזות חיות
- יחסי מדוזה-אדם: ייסקרו נושאים שונים העוסקים בהתמודדות האדם עם נוכחות המדוזות (אשר בד"כ נחשבת לשלילית), והתועלת אשר ניתן להפיק מהן (מזון, תרופות וקוסמטיקה, לדוגמא)
- טכניקות גידול מדוזות לצרכים שונים (חקלאות, מחקר, נוי)
- פרזיטים במדוזות



היוזמה
לטקסונומיה
בישראל
ISRAEL TAXONOMY INITIATIVE

אוניברסיטת תל אביב
קלאוזנר 12, ת.ד. 39040
תל אביב 6139001
SMNH.TAU.AC.IL

- מדוזות כיצור פולש. כאן תועלה לדיון תיאוריה חדשה המבוססת על הבעייתיות בקביעה מתי מין מסויים של מדוזה הוא פולש או למעשה מין מקומי שלא נצפה עד לרגע גילוי
- מדוזות ומדע אזרחי



עבודת שטח: אחד המפגשים יוקדש לדיגום מדוזות בים מעל גבי סירה.

לאחר הדיגום תתבצע עבודת מעבדה בה:

1. תתבצע סקירה מורפולוגית ואנטומית של הפרטים אשר נדגמו
2. יבחנו מאפיינים טקסונומיים שונים
3. יערך סיור במערכת לגידול מדוזות ואורגניזמים ימיים נוספים.

ייתן דגש על מגבלות גידול במערכת מלאכותית בהשוואה לתנאים בבית הגידול הטבעי.

פעילות השטח מתוכננת להתבצע במכמורת.

משימות:

הסטודנטים יתבקשו לתכנן ולהציג מחקר על מדוזות. תכנון המחקר יצריך סקירה ספרותית בנושא הרלוונטי. המחקר יוכל להסתמך על מחקר עבר/קיים או מחקר חדשני.

משך המצגת כ- 20 דקות ולאחריה יתקיים דיון קצר.

ציון הקורס יתבסס על תכנית המחקר (40%) ומבחן מסכם (60%)